

Dönem : 1
Toplantı : 2

Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : **292 ye ek**

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet komisyonu raporu (M. Meclisi 2/385; C. Senatosu 2/102) (Ret)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 130)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 4078 - 2025*

9 . 9 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 5.9.1963 tarihli 131 nci Birleşiminde kabul edilen, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not: Bu teklif 11.1.1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 27.6 ve 5.9.1963 tarihli 103 ve 131 nci birleşimlerinde kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 130)

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 7 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 114 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 114. — Haysiyet Divanı itirazı varit görürse, esas hakkında bir karar verir. İtiraz üzerine verilen kararlar aleyhine ancak Danıştaya başvurulabilir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

Anayasa ve Adalet

Komisyonu

Esas No. : 2/102

Karar No. : 87

17 . 10 . 1963

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Avukatlık Kanununun 7 neî maddesinin kaldırılması ve 114 neü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi; Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu:

3499 sayılı Avukatlık Kanununun 114 neü maddesinin 2 neî fıkrasında yer alan, «... aleyhine hiçbir merci müraعات olunamaz» hükmünün iptaline Anayasa Mahkemesince 30 Mayıs 1963 tarihinde 363-75 esas sayısı ile karar verilmiş bulunmaktadır. Bu karar sözü geçen fıkranın Anayasanın 114 ve 118 neî maddelerine aykırı bulunduğu gerekçesine dayanmaktadır. Bu suretle Haysiyet Divanı kararları aleyhine Danıştaya müraعات imkânı sağlanmış olduğundan kanun teklifi ile hedef tutulan gaye tahakkuk etmiş bulunmaktadır. Bu sebeple teklifin söz konusu maddesinin reddi zarureti hâsıl olmuştur.

Teklifin aynı Kanununun 7 neî maddesinin kaldırılmasını derpiş eden kısmına gelince; görevlerinden ayrılan hâkim ve savcuların hizmet ettikleri mahkeme veya yerlerde ayrılma tarihinden itibaren iki yıl müddetle avukatlık etmekten menedilmiş olduklarını ifade eden bu hükmün gerekçesi kısa bir süre önce birlikte hâkim veya savcı olarak vazife gördüğü arkadaşlarımızın huzuruna avukat olarak çıkan eski bir hâkim veya savcının sırf bu haliyle adaletin tarafsızlığı hakkında şüpheler yaratabileceği ve halkın adliyeeye olan emniyet ve itimadının sarsılabileceği endişesine dayanmaktadır. O zatın hâkim veya savcı olarak evvelce eline geçen işlerde avukatlık görevini üzerine almaktan memnu bulunduğu dair Avukatlık Kanununun 27 neî maddesinin «e» bendindeki hükmünde bu mahzuru izaleye kâfi değildir. 65 yaşını doldurmak suretiyle emekliye ayrılanların durumuna gelince, aslında bunların aynı memnuniyete tabi olmaları lâzımgelirse de, Kanun bunların ileri yaşta olmaları, ekserisinin esasen avukatlığa iltifat etmemeleri ve buldukları yaş itibarı çok kere vazife gördükleri yerleri terk ederek kendi memleketlerine gitmeyi tercih etmeleri gibi düşüncelerle bu memnuiyeti onlara teşmil etmemiştir.

İki yıl gibi bir süre tayini de bu süre içinde o şahsın eski meslek arkadaşlarının oradan ayrılmaları ve artık o yerde avukatlık yapmasında yukarıda belirtilen mahzurun kalmamasıdır.

Bu hükmün Anayasanın çalışma hürriyetinden bahseden 40 neî maddesine aykırı olduğu da iddia edilemez, çünkü bizzat Anayasa 40 neî maddesinin ikinci fıkrasında bu hürriyetin kamu yararı amacı ile sınırlanabileceğini ve 11 neî maddesinde de hürriyetlerin özüne dokunmamak şartıyla kamu yararı amacı ile sınırlanabileceklerini ifade etmektedir.

Yukarıda izah olunduğu gibi çalışma hürriyetine konan bu tahdit halkın Adliyeeye olan emniyet ve itimadını sarsmamak gibi bir kamu yararındüşüncesine dayanmasına ve belli bir yere ve 2 yıl gibi kısa bir süreye inhisar etmesi sebebiyle çalışma hürriyetinin özüne dokunmamasına binaen sözkonusu hüküm Anayasaya aykırı görülmemiştir.

Arz olunan mülâhazalarla 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 7 neî maddesinin kaldırılması ve 114 neü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifine Komisyonumuz katılmamaktadır.

Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu raporda sözeü		
Bursa	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Tabii Üye	Tabii Üye
Ş. Kayalar	Â. Artus	S. Karaman	S. Özgür
	Aydın	Kastamonu	
	O. S. Sarıgöllü	A. N. Tuna	